

Lesní sklárny na Valašsku vznikaly už v 17. století

Valašsko – Pravděpodobně každý obyvatel Valašska je obeznámen s bohatou tradicí sklářské výroby v našem regionu, která se rozvíjela od druhé poloviny 19. století zejména v Krásně nad Bečvou, Karolince nebo Vsetíně. Ale jenom málokdo ví, že tato tradice má mnohem hlubší kořeny sahající až k počátku 17. století.

Někdy v této době se majitelé vsetínského a meziříčsko-rožnovského panství rozhodli využít potenciál rozlehlých lesů jinak než na palivo a stavební materiál. Volba padla na sklárny, které tak mohly využít dostatečné množství vodních zdrojů a kvalitního dřeva. Dřevo se využívalo nejen jako palivo, ale hlavně jako zdroj potaše (uhlíčitán draselný získávaný z bukového popelu), která byla důležitou složkou při výrobě skla.

Lesní sklárny byly jednoduché putovní výroby, které vyráběly jenom základní produkci, nejčastěji okenní kolečka a uživatelské stolní sklo.

Badatelský tým Muzea regionu Valašsko se již od konce roku 2015 roku zaměřuje

právě na tyto sklárny. Výzkum sleduje dané objekty především z hlediska archeologické, uměleckohistorické a historické vědy. Sekundárně se na řešení problému podílí etnografie, environmentalistika a sklářské technologie.

Minulý rok jsme se zaměřili na mikro-region Dolní a Prostřední Bečvy, kde se nám podařilo lokalizovat tři sklárny s bo-

hatými nálezovými soubory, pozůstávajícími hlavně z fragmentů opracovaného skla, keramiky a zlomků stavebních materiálů, jako je například cihla. Bohužel ani na jedné z lokalit nebyly doloženy zbytky staveb, či už obytného, skladovacího, nebo výrobního charakteru.

Tento rok se výzkum se zaměří na oblast Vigantice – Hutisko-Solanec, kde by měly být umístěny ty nejstarší sklárny, kterými se náš projekt zabývá. Vzhledem ke sporým písemným i obrazovým pramenům a již ověřené „dlouhé paměti“ místních obyvatel, se obracíme na Vás s prosbou o pomoc při hledání nejen těchto unikátních regionálních památek, ale také předmětů nebo osob, které by mohly být s nimi spojeny. Může se jednat o nějaký výrobek, nástroj nebo písemnost, o které předpokládáte, že se týkají našeho výzkumu lesních skláren na Valašsku.

Autor: Samuel Španihel, archeolog Muzea regionu Valašsko

Foto: nález fragmentu sklářské pánve přímo v terénu